



Laidiens: **12.03.2020., Nr. 51**
Oficiālās publikācijas Nr.: **2020/51.1**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 78

Rīgā 2020. gada 4. februārī (prot. Nr. 5 28. §)

Ventspils brīvostas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Likuma par ostām
6. panta 1.¹ daļu*

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka Ventspils brīvostas (turpmāk – brīvosta) darbību.
2. Noteikumos lietotie termini:
 - 2.1. ostas pārvalde – akciju sabiedrība "Ventas osta" vai Ventspils brīvostas pārvalde atbilstoši normatīvajos aktos par Ventspils brīvostas pārvaldi noteiktajam funkciju sadalījumam;
 - 2.2. ostas palīgkuģi – kuģi, kuri veic apkalpošanas funkcijas brīvostā – velkoņi, liellaivas, peldošie celtni, bunkurētāji, piesārņoto ūdeņu un atkritumu savācēji, ūdenslīdzēju kuģi un citi kuģi, kuru pieraksta osta ir Ventspils vai kuri pieder vai tiek iznomāti ostas pārvaldei vai brīvostas komersantiem (komersantiem, kas saskaņā ar Likuma par ostām 18. pantu ir noslēguši līgumu ar ostas pārvaldi par komercdarbības veikšanu brīvostā);
 - 2.3. maksimālā iegrime – atļautā maksimālā kuģa iegrime;
 - 2.4. ārkārtēji apstākļi – apstākļi, kas reāli apdraud kuģi, tā apkalpi un pasažierus, kravu vai apkārtējo vidi;
 - 2.5. kuģa aģents – kuģa īpašnieka, fraktētāja, kuģa operatora, kapteiņa vai citas par kuģi atbildīgas juridiskās vai fiziskās personas pilnvarota juridiska persona, kurai ir līgumsaistības ar ostas pārvaldi;
 - 2.6. piestātnes vai termināļa operators – piestātnes vai termināļa nomnieks vai valdītājs. Ja tāda nav, operatora pienākumus veic piestātnes un (vai) termināļa īpašnieks;
 - 2.7. Ventas upes kuģošanas kanāls – Ventas upe no priekšostas līdz apvedtiltam, kas šķērso Ventas upi;
 - 2.8. priekšosta – ostas akvatorijas daļa, kas atrodas starp Ziemeļu un Dienvidu moliem un iedomātām līnijām, kas savieno Ziemeļu un Dienvidu molu galus un šķērso Ventas upi kā 27. piestātnes turpinājums virzienā uz 25.A piestātnes rietumu galu;
 - 2.9. kravas izgarojumu emisijas kontroles sistēma – Starptautiskās Jūrniecības organizācijas Kuģošanas drošības komitejas cirkulāra Nr. 585 "Izgarojumu emisiju kontroles sistēmu standarti" 1.2.13. apakšpunktā minētā sistēma.

3. Uz visiem kuģiem, kas atrodas brīvostā, paceļ Latvijas Republikas karogu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par Latvijas valsts karoga lietošanas kārtību uz kuģiem, kā arī paceļ kuģa reģistrācijas valsts karogu.

2. Brīvostas robežas

4. Brīvostas robežas ir noteiktas, pamatojoties uz normatīvajiem aktiem par Ventspils ostas robežu noteikšanu, un ietver:

4.1. akvatoriju ar:

4.1.1. ārējo reidu, ko norobežo līnijas, kuras savieno punktus ar šādām koordinātām:

4.1.1.1. 57° 20,9' N 021° 29,3' E;

4.1.1.2. 57° 25,4' N 021° 22,6' E;

4.1.1.3. 57° 32,3' N 021° 30,3' E;

4.1.1.4. 57° 26,3' N 021° 36,0' E;

4.1.2. priekšostu;

4.1.3. Ventas upi no priekšostas līdz iedomātai līnijai, kas šķērso Ventas upi no Kustes grāvja labajā krastā un tālāk pa Ventas upes gultnes ass līniju dienvidu virzienā līdz zemesgabala Ventspilī, Pīlādžu ielā 9, ziemeļaustrumu robežpunktam Ventas upes kreisajā krastā;

4.2. sauszemes teritoriju abos Ventas upes krastos no brīvostas ieejas vārtiem līdz Kustes grāvim Ventas upes labajā krastā un zemesgabala Ventspilī, Pīlādžu ielā 9, ziemeļaustrumu robežpunktam Ventas upes kreisajā krastā.

5. Brīvostas teritoriju un piestātnes, kuras ir valsts, pašvaldības vai ostas pārvaldes īpašumā, pārvalda ostas pārvalde.

3. Kuģu izmēri

6. Maksimālās iegrimis brīvostā:

6.1. uz kuģu ceļiem (fārvateriem):

6.1.1. Ventspils–Rietumu kuģu ceļā no bojas A ("Alfa") līdz jūras vārtiem – 15,0 m;

6.1.2. Ventspils–Ziemeļu kuģu ceļā no bojas B ("Bravo") līdz kuģu ceļu (fārvateru) sadalīšanās vietai pie 3. un 4. bojas – 12,5 m;

6.2. priekšostā – 15,0 m;

6.3. Ventas upes kuģošanas kanālā no priekšostas apgriešanās baseina līdz iedomātai līnijai, kas savieno 12. un 13.B piestātni, – 14,2 m, no iedomātās līnijas, kas savieno 12. un 13.B piestātni, pāri Ventas tiltam līdz iedomātai līnijai, kas savieno 51. un 62. piestātni, – 7,4 m, un tālāk līdz apvedtiltam – 4,0 m.

7. Brīvostas akvatorijā ir divi kuģu apgriešanās baseini:

7.1. priekšostas apgriešanās baseins kuģiem, kas nav garāki par 275 m un kuru iegrimis nepārsniedz 15,0 m;

7.2. Ventas upes apgriešanās baseins, kurš atrodas starp 5. un 16. piestātni, kuģiem, kas nav garāki par 240 m un kuru iegrimis nepārsniedz 13,2 m.

8. Brīvostas kapteinis nosaka pieļaujamās kuģu iegrimis pie piestātnēm (1. pielikums).

9. Atbilstoši ūdens līmeņa svārstībām vai citu iemeslu dēļ brīvostas kapteinis var noteikt atšķirīgas šo noteikumu 6., 7., 8., 10. un 11. punktā minētās maksimālās iegrimis vai maksimālo kuģa garumu vai platumu.

10. Pie brīvostas piestātnēm var pietaukot šādu izmēru kuģus:

10.1. 1., 2. un 4. piestātnē – kuģa maksimālais garums (turpmāk – L) 230 m, kuģa maksimālais platums (turpmāk – B) 32,5 m;

10.2. 3., 4.A un 7.A piestātnē – L 240 m, B 32,5 m;

10.3. 5. piestātnē – L 170 m, B 26,0 m;

10.4. 8. un 9. piestātnē – L 200 m, B 32,5 m;

10.5. 10. piestātnē – L 230 m, B 32,5 m;

10.6. 11. piestātnē – L 205 m, B 32,5 m;

10.7. 12. piestātnē – L 240m, B 32,5m;

10.8. 13. piestātnē – L 70 m, B 20,0 m;

10.9. 14. piestātnē – L 150 m, B 20,0 m;

10.10. 15. un 16. piestātnē – L 240 m, B 32,5 m;

10.11. 16.A piestātnē – L 140 m, B 25,0 m;

10.12. 17. piestātnē – L 200 m, B 28,0 m;

10.13. 26. un 26.A piestātnē – L 125 m, B 20,0 m;

10.14. 26.B un 26.C piestātnē – L 225 m, B 32,5 m;

10.15. 27. piestātnē – L 80 m, B 15,0 m;

10.16. 28. piestātnē – L 275 m, B 50 m;

10.17. 30. un 31. piestātnē – L 228 m, B 33 m;

10.18. 32. un 33. piestātnē – L 275 m, B 50 m;

10.19. 34. piestātnē – L 165 m, B 26,0 m;

10.20. 35.A piestātnē – L 195 m, B 32,0 m;

10.21. 36. piestātnē – L 250 m, B 47,0 m;

10.22. 50. un 51. piestātnē – L 130 m, B 25,0 m;

10.23. 53. piestātnē – L 105m, B 18,0 m;

10.24. citām ostas pārvaldes valdījumā esošajām piestātnēm maksimālos kuģa izmērus nosaka ostas pārvalde;

10.25. citām privātpašumā esošajām piestātnēm maksimālos kuģa izmērus nosaka piestātnes īpašnieks, ņemot vērā piestātņu tehniskajā dokumentācijā paredzētos kuģu izmērus.

11. Zem Ventas tilta vai caur paceltu Ventas tiltu, ja ūdens līmenis atbilst vidējam ilggadējam jūras līmenim, var iziet kuģis:

11.1. ja tilts ir aizvērts – zem tilta ailes, kuru norāda atļaujošie gaismas signāli un augstumu ierobežojošā zīme, kas nepārsniedz šādus parametrus: L 50,0 m, B 28,0 m, kuģa maksimālā iegrime (turpmāk – d) 3,0 m, kuģa augstums virs ūdens 6,5 m. Zem paceļamās daļas laiduma kuģošana aizliegta;

11.2. ja tilts ir pacelts – pa atvērto daļu kuģiem, kas nepārsniedz šādus parametrus: L 130,0 m, B 25,0 m, d 7,4 m, kuģa augstums virs ūdens nav ierobežots.

4. Kuģu satiksmes dienests un krasta radiolokācijas stacija

12. Kuģu satiksmi brīvēstā regulē Kuģu satiksmes dienests, kas ir Brīvēstas kapteiņa dienesta struktūrvienība. Jebkāda kuģu kustība brīvēstas akvatorijā bez Kuģu satiksmes dienesta atļaujas ir aizliegta.

13. Kuģis līdz ieiešanai brīvēstas akvatorijā nodibina ultraīsviļņu (turpmāk – UĪV) radiosakarus ar Kuģu satiksmes dienestu un pēc šo noteikumu 12. punktā minētās atļaujas saņemšanas izpilda Kuģu satiksmes dienesta norādījumus par turpmāko rīcību.

14. Kuģis atkārtu visus Kuģu satiksmes dienesta dotos norādījumus. Ja kuģim tie nav pieņemami vai izpildāmi, tas paziņo par savām iespējām un saskaņo turpmāko rīcību. Ja 20 minūšu laikā kuģa kustība netiek uzsākta, atļauju pieprasa no jauna.

15. Kuģu satiksmes dienests un krasta radiolokācijas stacija strādā nepārtrauktā diennakts režīmā. Sakari tiek nodibināti pa UĪV radiosakaru 9. vai 16. kanālu. Izsaukuma signāls – "Ventspils kuģu satiksme". Pēc sakaru nodibināšanas Kuģu satiksmes dienests var noteikt citu kanālu, kuru turpmāk izmantos sakaru uzturēšanai.

16. Kuģu satiksmes dienests organizē kuģu satiksmi rindas kārtībā atbilstoši to pienākšanai ārējā reidā vai gatavībai iziet no brīvēstas. Ārpus rindas kuģu satiksme brīvēstā tiek organizēta šādā secībā:

16.1. ārkārtējos apstākļos nonākušie kuģi un kuģi, kuri dodas sniegt palīdzību;

16.2. Latvijas Republikas valsts dienestu kuģi, kuri veic dienesta pienākumus;

16.3. pasažieru un kravas–pasažieru kuģi;

16.4. līniju kuģi;

16.5. tankkuģi ar kravu;

16.6. kuģi ar bīstamu kravu (1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. klase pēc Starptautiskā jūras bīstamo kravu kodeksa (turpmāk – IMDG kodekss)).

17. Kuģu satiksmes dienesta galvenie uzdevumi ir:

17.1. organizēt drošu kuģu satiksmi brīvēstas akvatorijā;

17.2. reģistrēt kuģu satiksmei nepieciešamos datus, kontrolēt automātiskās identifikācijas sistēmas kuģu datu atbilstību;

17.3. nodrošināt kuģa kapteini un loci ar krasta radiolokācijas stacijas informāciju;

17.4. nodrošināt kuģus ar navigācijas un hidrometeoroloģiskajām ziņām;

17.5. norādīt kuģu enkurvietas atbilstoši noteiktajiem rajoniem;

17.6. piedalīties avārijas un glābšanas darbu koordinēšanā brīvēstā;

17.7. dot atļauju zemūdens darbu uzsākšanai brīvostas akvatorijā vai rīkojumu par to pārtraukšanu;

17.8. koordinēt grunts padziļināšanas kuģu darbību un kuģu satiksmi šo darbu laikā.

18. Nolaist laivas no kuģiem, kuri stāv ārējā reidā vai pie piestātnēm brīvostā, drīkst tikai ar Kuģu satiksmes dienesta atļauju, izņemot gadījumus, kas saistīti ar cilvēku glābšanu. Pēc laivu izmantošanas tām jābūt paceltām uz kuģa.

19. Krasta radiolokācijas stacijas izmantošana neatkarīgi no laikapstākļiem ir obligāta:

19.1. ja kuģis ir garāks par 150 m;

19.2. ja kuģa ieprisms ir lielāks par 11,5 m;

19.3. tankkuģim ar kravu.

20. Krasta radiolokācijas stacijas izmantošana ir obligāta kuģiem, kas ir garāki par 70 m, ja:

20.1. redzamība ir mazāka par divām jūras jūdzēm;

20.2. vēja ātrums ir lielāks par 8 m/s.

21. Krasta radiolokācijas stacijas izmantošana neatbrīvo kuģa kapteini no atbildības par kuģa vadīšanu.

Informācijai, kuru saņem kuģa kapteinis, ir ieteikuma raksturs.

22. Krasta radiolokācijas stacijas pakalpojuma sākuma un beigu momentus kuģim paziņo Kuģu satiksmes dienests.

Krasta radiolokācijas stacija vienlaikus apkalpo tikai vienu kuģi, pārējiem kuģiem tajā laikā tiek sniegtas tikai konsultācijas. Vizuālā un audio informācija tiek saglabāta 48 stundas, bet, ja nepieciešams, neierobežotu laiku.

5. Loču pakalpojumi

23. Ienākot vai izejot no brīvostas, kā arī pārvietojoties no vienas piestātnes uz citu, loča pakalpojumi ir obligāti visiem kuģiem, kas garāki par 70 m, kā arī tankkuģiem un kuģiem, kuri izmanto velkoņus, neatkarīgi no to garuma. Šīs prasības neattiecas uz ostas palīguģiem.

24. Kuģis uzņem vai nodod loci pie A ("Alfa") vai B ("Bravo") bojas. Sarežģītos hidrometeoroloģiskos apstākļos, kad loča uzņemšana vai nodošana pie minētajām bojām nav iespējama, šī vieta, saskaņojot ar kuģa kapteini, var tikt mainīta.

25. Iespējamās atkāpes no prasībām par loču pakalpojumiem nosaka brīvostas kapteinis, kurš var ļaut kabotāžas kuģiem, regulārās satiksmes un līnijkuģiem ienākt vai iziet no brīvostas, kā arī pārvietoties brīvostas akvatorijā bez loča, ja šo kuģu kapteiņi pēc attiecīgās zināšanu pārbaudes saņēmuši brīvostas kapteiņa izsniegtu sertifikātu par atbrīvošanu no pienākumiem izmantot loča pakalpojumus, ievērojot normatīvos aktus par ločiem.

6. Velkoņu pakalpojumi

26. Kuģim ienākot brīvostā un izejot no tās vai pārtauvojoties, kuģa kapteinis nosaka un ar loci saskaņo nepieciešamo velkoņu skaitu, ņemot vērā kuģa manevrēšanas spējas, faktiskos laikapstākļus un pietauvošanas vai attauvošanas vietu, kā arī ievērojot labas jūras prakses principus.

27. Velkoņu personāls ir apmācīts rīkoties ārkārtas situācijās un ir spējīgs sniegt atbalstu ugunsdzēsībai uz kuģiem un piekrastes zonā.